

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA

Rok II.

Redakcja i Administracja: Rynek Kościuszki 9, telefon 98 10-06, w Grodnie Orzeszkowej 3.

Nr. 242 (313)

W jutrzejszym numerze rozpoczynamy druk odcinka powieściowego znanego twórcy egzotycznych powieści i noweli

OTTWELL BINNS'A
p.t. „WYSPA PIĘCIU PALM”
(Jawa-Jack)

W przekładzie autorysowanym K. Bukowskiego.

Głos drobnego rolnika ze zapadłego kąfa

W chwili obecnej, kiedy o przyszłości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej mają decydować sumienia Jej obywateli - jako obywateli do współpracy śmiać zwrócić się z apelem. Zwracam się więc do obywateli w pełnym tego słowa znaczeniu, do tych, co dla Niej nie szczydziłi zdrowia i życia, co ziębli nad Berezyną, Dzwina, czy też krawali się pod Radzyminem lub lamali bagnety nad Lebiodą i do tych wszystkich, co zachowali w sercu tę wzniosłą ideję, która do wyzwolenia Ojczyzny doprowadziła.

Nie do tych, co w tych ciężkich chwilach w wygodach kawalerii przy dźwiękach muzyki leniwie śledzi komunikaty, by dowiedzieć się: „Jak tam nasi”. Nie do tych, co w zaraniu Jej młodego życia strajkami i manifestacjami wyrażali sobie ciepłe posadki i wzięcie wśród „ludu”.

Zwracam się z apelem nie do tych, co pod płaszczykiem wolności demokracji dopuścili szumowiny i wrogów Ojczyzny do bezkarnego działania na szkodę narodu i Państwa, a przez rzucanie bełek pod nogi Komendantów wywołują niezadowolone u ludzi mniej świadomych. Nas nie zmienia kłamstwami, jak nie czepiły się ulotki czerwone w roku 19 i 20-tym, tak jak nie czepia się nas czarny język endeckich szkali.

Z wiarą w zwycięstwo zśliśmy za Wodzem aż do zwycięstwa i dziś wspólnie z nowymi zastępami prawdziwych obywateli resztki swego zdrowia złożymy Mu w ręce Pokonał nasz Wódz wrogów zewnętrznych, bo stanęliśmy przy Jego boku, bo miał kim dowodzić tak i dziś obywatele zdrowo myślący staną pod Jego wodzą, by miał kim dowodzić, pokonać wroga wewnętrznego, z domu nowo wybudowanego wymieść śmiecie i wióry, wyrzucić szumowinę, a będzie wówczas inaczej poszanowane prawa wyglądało, i przyszłość ożyje.

Jestem drobnym rolnikiem, nie biorącym udziału w życiu politycznym, o tyle, że nawet nie należę do żadnego związku politycznego, oprócz organizacji spółdzielczo-społecznych. Siedzę i pracuję na swem gospodarstwie, które się ugięło pod ciężarem kryzysu rolnego, a te słowa skreślił spowodowało mnie to, że sprawa Ojczyzny i mnie kosztowała ofiary i zdrowia, gdy była w potrzebie, więc obwołam się Ojczynej losy być nie mogę. Zadowolaniem przyjmam wiadomość o rozwiązaniu Sejmu, lecz zaraz nasuwała mi się myśl: na kogoś będziemy głosować? Dla nas drobnymi rolnikami należałoby we własnym interesie mieć swój klub, któryby bronił naszych interesów i są pogłoski, że taki ma się utworzyć.

Czyżbym, oddał ze spokojnym sumieniem głos mój na tego fałszywego Witosa, który już raz zdradził nas wszystkich i zhańbił swe imię. A może byłbym na tyle ślepy i oddalym głos swój na „Związek Chłopski”. I ślepy zobaczył, bo mamy już namacalne plony ich bolszewickich idei - Związek Chłopski to droga na manowce, słodka lepka na muchy.

Nietykalność poselska chroniła byłego posła Sawickiego, jak w Rosji na odpuszczenie w dzień Zielonych Świątek urządził wiec z okrzykiem „Proletarij wszech stron sojedynajsi”. To istna „klanica”. Słuchając jego mowy czulem wrażenie mowy komisarza bolszewickiego. I nic też

dziwnego, że na wiecu w Krzemienicy został obrzucony zginiłymi jajami, a chłopci z Derkacz nie ścierpieli i rzucili się, jak tygrysy, a choć zostali dotkliwie pobici, dali świadectwo, że nie każda wieś da się oszukać.

Otóż sumieniem obywatelskie i rozum zdrowo myślące drobnego rolnika wskazują iść za Wodzem Narodu i to iść gremjalnie. Hasłem naszym niech będzie „Komendancie prowadź” - i mam wielką nadzieję, że tak będzie, bo ci, co dobra życzą dla Ojczyzny i siebie napewno nie zawiodą.

Kogoźnica, pow. wołkowski.

Ja.

Akcja kulturalno oświatowa w wojsku



Scena z trzeciego aktu sztuki p. t. „Jak kapral Szezapa wykiwał śmierć” granej z wielkim powodzeniem w Domu Żołnierza na Pradze, przez zespół amatorów członków Zw. Strzeleckiego

Niespodziewane zwycięstwo skrajnej reakcji w Niemczech Hitlerowcy zdobyli niespodziewaną ilość mandatów Wrażenia ogólne

Na podstawie dotychczasowych wyników wyborów należy stwierdzić, że rząd Brueninga ponosił porażkę. Jedyłą możliwością stworzenia większości w nowym Reichstagu jest sformowanie wielkiej koalicji, do której jednak na podstawie dotychczasowych rezultatów brak kilkudziesięciu mandatów.

Hitlerowcy, pomimo swego niezwyczajnego sukcesu wyborczego łącznie z nacjonalistami i spróbnym ludowem nie będą w stanie utworzyć

większości. Można więc przypuszczać, że nastąpi albo rozwiązanie Reichstagu i ogłoszenie nowych wyborów, albo utworzenie wielkiej koalicji, albo kontynuowanie przez rząd Brueninga sprawowania władzy bez oparcia się o większość parlamentarną, co w rezultacie oznaczałoby dyktaturę.

Ostatecznie jednak wnioski o sytuacji wyborczej, aż do oficjalnych wyników są oczywiście niemożliwe.
BERLIN, 15. 9. (PAT). Domi-

nującym następstwem obecnych wyborów Reichstagu jest szczególny wzrost hitlerowców. Pewien wzrost ich stanu posiadania był powszechnie oczekiwany, nikt jednak nie spodziewał się, aby przeciętnie podniósł się 10-krotnie, biorąc zaś podług miast 20-krotnie, a nawet w okręgach Wrocławskim, wzrost ten wypadł 30-krotnie.

Hitlerowcy stanowią więc będą teraz drugą partję pod względem liczebności.

Na pierwszym miejscu stać będą socjal-demokraci choć mają w niektórych okręgach poważne straty, rozporządzają na podstawie dotychczasowych danych 172 mandatami. Była koalicja weimarska, obejmująca socjal-demokrację, centrum i partję ludową 252 mandatami, grupy, należące do dawnej wielkiej ko-

alicji, socjal-demokracja, centrum, partja ludowa, bawarska partja ludowa 278 mandatów, obie te koalicje również nie rozporządzają bezwzględna większością.

Wielka koalicja z udziałem partji mieszczańskiej, konserwatywnej, partji ludowej i agrariusze Schlego popierające rząd Brueninga będą rozporządzając 370 mandatami. Nie byłoby to jednak większość kwalifikowana, potrzebna do przeprowadzenia zmiany Konstytucji. Opozycja, złożona z Hitlerowców, komunistów i niemiecko-narodowych, rozporządza zgłą 224 głosami.

Wobec takiego rozkładu wszelka współpraca parlamentarna w nowym Reichstagu będzie utrudniona.

Dane powyższe nie są ostateczne i mogą ulec zmianom.

Kompletne fiasko demonstracji niedzielnych Centrolewu w Warszawie

Zapowiadany od dawna przez zjednoczoną opozycję wiec nie ubiegłą niedzielę, to jest na 14 bm. skończył się kompletnym fiaskiem. W niektórych miastach jak naprzykład w Warszawie udział ludności w wiecach był tak znikomym, że zasłużył on raczej na miano jakiegoś zebranka, a nie wiecu, na którym 5 zjednoczonych stronnictw politycznych lewicy i „środku” miało publicznie wypowiedzieć swój pogląd na istniejący obecnie system rządów.

W Dolinie Szwajcarskiej zebrano się około 1500 osób i w oczekiwaniu napływu dalszych gości, organizatorzy opóźnili otwarcie wiecu prawie o godzinę. Po zagajeniu wiecu przez Thugutę po wyborze prezydium przemawiali przedstawiciele poszczególnych partji. W międzyczasie uczestnicy zaczęli się rozchodzić tak, iż przedko uchwalono rezolucję i wiec zakończono.

Komunikat urzędowy w sprawie zajść

Po zakończeniu zebrania w Dolinie Szwajcarskiej tłum w ilości około 1000 osób utworzył pochód ze sztandarami, kierując się Aleją Ujazdowską w stronę Pl. Trzech Krzyży. Na czele pochodu szły kobiety, a za nimi, jak się okazało, była ukryta silna bojówka PPS CKW. Z pochodu rozbremiwały śpiewy Międzynarodówki, okrzyki przeciw rządowi i przeciw Marszałkowi Piłsudskiemu oraz okrzyki „Niech żyje rewolucja”. Wobec tego, że na czele pochodu kroczyły kobiety, policja przystąpiła do rozpraszania pochodu od tyłu. Zebrani rozbiegli się w ulice: Mokořowska, Hoża i Wspólna. W czasie rozpraszania pochodu w Al. Ujazdowskich przy ul. Matejki, nieznanymi osobnikami rzucił granat ręczny, od którego zotawali ranni: podkomisarz P. P. Lubiejewski, posterunkowy P. P. Cwabię Stankiewicz, posterunkowy P. P. Be-

Po rozwiązaniu wiecu grupa, do której przyłączyli się żądni wrażeń przechodni w liczbie około 1000 osób ruszyła w stronę Placu Trzech Krzyży. Po drodze przyłączyli się do nich komunisti. Wobec zakazu urządzania pochodu policja przystąpiła do rozpraszania tłumy, w trakcie czego z tłumy padły strzały i 2 granaty ręczne, z których jeden odłamkami ranil kilka osób, między innymi podkomisarza Lubiejewskiego.

Po rozpraszaniu tłumy policja zamknęła wyłot ulic i przystąpiła do sprawdzania dokumentów, Aresztowano około 100 osób, przy których znaleziono rewolwery są to, jak stwierdzono członkowie bojówki kwatermistrzowej.

W godzinach popołudniowych zapanował całkowity spokój. Komunisti próbowali kilkakrotnie w różnych punktach miasta wywołać demonstrację, jednak wszelkie próby zostały w zarodku stłumione.

dnarski, Adam Duda, zamieszkały Wilcza 15, Piotr Rajchert — Białostocka 55, Zenobiusz Jakubowski — Pańska 118, Bronisława Zawistocka — Złota 50 i jedna cywilna osoba, której nazwiska nie ustalono. Ponadto z tłumy oddano kilkadziesiąt strzałów rewolweryjnych, od których został ranny: post. 5 kom. P. P. Stefan Wierzbicki, post. 12 kom. P. P. Stepiński, niejaki Antoni Kalwiński i kilku innych osobników o nieustalonych nazwiskach, a ponadto została zabita jedna cywilna osoba o niewiadomym nazwisku. Policja użytku z broni nie czyniła. Aresztowano przeszło 100 osób, u których znaleziono wiele broni. Dochodzenie w toku. Ranny Antoni Kalwiński zeznaje, m. in. kategorycznie, że strzały padły z tłumy, jak to sam widział wyraźnie i że sam został ranny od tych strzałów. (PAT).

